

UCHWAŁA NR LXXV/295/24
RADY GMINY TRZCIANNE

z dnia 19 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Trzciannie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr IV/17/19 Rady Gminy Trzciannie z dnia 23 stycznia 2019r. o przyjęciu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzciannie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Trzciannie

Andrzej Pogorzelski

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
w Gminie Trzcianne na lata 2024-2028**

I WSTĘP

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym funkcje względem niego, w tym m. in. Zaspakaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy

i wzorce zachowań oraz wartości. Kształtuje ona człowieka i przygotowuje go do życia

w społeczeństwie, stanowi system wewnętrznych powiązań, w których wszyscy członkowie wzajemnie na siebie oddziałują, pozostając w dynamicznej równowadze, a jakakolwiek zmiana wpływa na jego całość.

Przemoc domowa zaburza funkcjonowanie rodzin naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania.

Przemocą domową określone jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszającą prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy, domowej w szczególności;

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdy moralne,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające w niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców. Skutki jej są długotrwałe i istotnie wpływają na codzienne funkcjonowanie osób, których dotyczą. Należy pamiętać, że przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powoduje cierpienia i szkody.

Przez osoby doznające przemocy domowej należy rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwa i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwa oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przyszłości w trudnej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkania i gospodarowania,
- h) małoletniego.

Przez osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej wobec w/w osób.

Przez świadka przemocy domowej należy rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowanej przemocy domowej lub widziała akta przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej dotyczące społeczność lokalną jest ściśle powiązane

z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m. In. Służby zdrowia, pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, policji, sądów czy związków wyznaniowych i Kościołów. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie doprowadzą do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy występującej wewnątrz rodzin. Zintegrowanie wszystkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej (dalej zwanego Programem) daje szansę stworzenia jednolitej procedury wsparcia osób uwikłanych

w przemoc oraz zwiększenie skuteczności udzielonej pomocy. Jednym z podstawowych warunków osiągnięcia tego celu jest zintegrowanie środowiska przy realizacji Programu.

Głównym jego celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin w których ten problem występuje. Natomiast do zadań gminy należy wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jak i przeciwdziałanie temu zjawisku oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy oraz w podejmowaniu działań wobec sprawców.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową i osób stosujących przemoc domową jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia

29 lipca 2005 roku (t.j.Dz. U. z 2021r.,poz.1249 z późn..zm.)

II ORGANIZACJA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE TRZCIANNE

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej Zarządzeniem NR 342/23 Wójta Gminy Trzciannie

z dnia 6 października 2023r. roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Trzciannie do zadań którego należy koordynowanie spraw dotyczących przemocy domowej.

Dnia 18 września 2023r. została podjęta Uchwała NR LXV/269/23 Rady Gminy Trzciannie w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Trzciannie.

Gmina Trzciannie jest gminą wiejską . Liczba mieszkańców Gminy wynosi 4164 osób, zadania realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Trzciannie.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień o współpracy , które zostały zawarte pomiędzy Gminą Trzciannie , a:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trzciannem
- 2) Komendą Powiatową Policji w Monkach
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzciannem
- 4) Szkołą Podstawową im. Św. Franciszka w Trzciannem
- 5) Szkołą Podstawową w Laskowcu
- 6) Szkołą Podstawową w Starych Bajkach
- 7) Sąd Rejonowy w Grajewie I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

- 8) Lekarz Rodzinny - ESTETIC-MED Sp z o.o. Niepubliczny Zakład opieki Zdrowotnej Monika J. Rutkowska

W funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Trzciannem zaangażowane są wszystkie ustawowo wyznaczone podmioty.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest realizacja zadań, które mają na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej

i edukacja w tym zakresie.

Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej w tym :
  - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
  - dzieci,
  - osób starszych i osób niepełnosprawnych,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

III DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY

Podstawą do sformułowania celów programu oraz określenia zadań i sposobów ich realizacji jest diagnoza zjawiska przemocy domowej występującej na terenie Gminy Trzcianne oraz ocena zasobów gminy.

Celem poznania i oceny skali tego zjawiska posłużą nam dane za lata 2020-2022.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Trzcianne zawiera diagnozę problemu przemocy na terenie naszej gminy.

Dane pozwalające na szacowanie skali zjawiska przemocy domowej są gromadzone przez różne instytucje i służby, które ustawowo podejmują działania w obszarze przeciwdziałania przemocy. Głównie są to dane pochodzące z interwencji przeprowadzanych w środowisku przez organy ścigania i najczęściej obejmują informacje o interwencjach domowych, wszczętych procedurach „Niebieskie Karty” oraz postępowaniami związanymi z przemocą domową. Następnym źródłem danych są informacje uzyskane ze szkoły podstawowej

w Trzciannem, z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z Gminnego Ośrodka Pomocy, od Zespołu Interwencyjnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny obejmujące informacje o ilości prowadzonych „NK”, ilości osób objętych pomocą, informacji o środkach pomocy społecznej oraz instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

1. Liczba Niebieskich kart ,które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020-2022

Lata	2020	2021	2022
Liczba „Niebieskich Kart”ogółem	8	11	8
Niebieskie Karty założone przez Policję	8	10	7
Niebieskie Karty założone przez GOPS	0	1	0
Niebieskie Karty założone przez GKRPA	0	0	1
Niebieskie Karty, które wpłynęły z zewnątrz do ZI	0	0	0
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	11	20	15

2. Ilość zamkniętych „NK”

Przyczyny zamknięcia procedury „NK”	2020	2021	2022
Przemoc ustała	6	4	3
Brak zasadności dalszego prowadzenia procedury „NK”	3	8	1
Ogółem	9 / 2 NK z 2019r./	12/ 1 NK z 2020r./	4/ 4 NK zostały na 2022r/

3 Sprawcy przemocy domowej

Lata	2020	2021	2022
Ogółem	8	11	8
Kobiety	0	4	1
Mężczyźni	8	7	7
Dzieci	0	0	0
<i>W tym ogółem niepełnosprawni</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	0	1	1
Dzieci	0	0	0
W tym osoby po 65 r. ż.	1	2	1
Kobiety	0	2	1
Mężczyźni	1	0	0

4. Osoby doznające przemocy

Lata	2020	2021	2022
Ogółem	9	20	23
Kobiety	9	6	8
Mężczyźni	0	2	0
Dzieci	0	12	15
<i>W tym osoby niepełnosprawne</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kobiety	1	0	0
Mężczyźni	0	0	0
Dzieci	0	0	0
<i>W tym osoby po 65 r. ż.</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Kobiety	1	1	1
Mężczyźni	0	0	0

Wykaz Sołectw w Gminie Trzcianne (procedura „NK” w latach 2020-2022)

Lp.	Nazwa sołectwa /wsi	2020	2021	2022
1.	Boguszewo	0	0	0
2.	Boguszki	0	0	0
3.	Brzeziny	0	0	0
4.	Chojnowo, Milewo	1	1	1
5.	Gielczyn, Kołodzieje	0	0	0
6.	Krynica	0	0	0
7.	Laskowiec, Kleszcze	1	1	0
8.	Mroczyki	0	0	0
9.	Niewiarowo	0	2	1
10.	Nowa Wieś	0	5	2
11.	Pisanki	0	0	0
12.	Stare Bajki	0	0	0
13.	Trzcianne	2	1	2
14.	Wilamówka	1	0	0
15.	Wyszowate	2	0	1

16.	Zajki	0	0	0
17.	Szorce	0	0	0
18.	Zubole	0	1	1
19.	Zucielec	0	0	0
20.	Dobarz	1	0	0
	ogółem	8	11	8

6. Poradnia Leczenia Uzależnień w Mońkach

Lp.		kobiety	mężczyźni
1	Liczba osób zgłaszających się na terapię w związku z problemem alkoholowym	0	4
2	Liczba osób zgłaszających się na terapię w związku z problemem narkotykowym	0	0
3	Liczba osób zgłaszających się z innymi problemami (np. uzależnienie członka rodziny lub inne)	2	0

7. Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Mońkach

Lp.		2020	2021	2022
1.	Liczba interwencji związanych z przemocą domową	7	9	7
2.	Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej	0	0	2
3.	Liczba „NK-A” założonych przez Policję dotyczące przemocy domowej	7	9	7
4.	Liczba interwencji związanych z przemocą rówieśniczą(szkoła, dom, skwerek itp. miejsca)	0	0	0
5.	Jaki rodzaj przemocy „wystąpił” i miał miejsce na terenie Gminy Trzcianne			
	a)Przemoc fizyczna	4	7	5
	a)Przemoc psychiczna	7	9	6
	b)Przemoc ekonomiczna	0	0	0
	c)Przemoc seksualna	0	0	0
6.	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych nieletnich	5	7	9
7.	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących	6	4	2
8.	Liczba spowodowanych kolizji przez nietrzeźwych kierowców	0	1-kolizja 1-wypadek	1-kolizja 1-wypadek
9.	Liczba kierowców zatrzymanych za jazdę pod wpływem alkoholu skierowanych do udziału w programie psychokorekcyjnym	0	0	0
10.	Liczba osób dorosłych przewiezionych w celu wytrzeźwienia			
	a)w pomieszczeniach policyjnych (PDOZ KMP w Białymstoku) a)inne placówki	6	5	5
11.	Liczba nieletnich osób nietrzeźwych zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych z terenu Gminy Trzcianne	0	0	0

12.	Liczba zatrzymanych będących pod wpływem narkotyków	0	2	0
13.	Liczba osób zatrzymanych za posiadanie narkotyków	0	3	2
14.	Liczba spraw skierowanych do Sądu dotyczących rozprowadzających i posiadających narkotyki	0	3	2
15.	Liczba osób, którym udzielono konsultacji w związku z podejrzeniem, że ich dzieci sięgają po narkotyki	0	0	0

8. Działania związane z profilaktyką uzależnień w 2023r.

Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka w Trzciannem.

Praca koncentrowała się wobec następujących obszarów:

1) Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych:

- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych , zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz realizacji różnych form pomocy w środowisku szkolnym dla uczniów i rodziców- badanie potrzeb;
- wspieranie działań wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych przez nauczycieli, pomoc nauczycielom w rozwiązywaniu konfliktów oraz bieżących spraw klasowych zajęcia z akcji reintegracja- wsparcie wychowawców klas;
- rozmowy i konsultacje z nauczycielami, wychowawcami oraz współpraca z dyrektorem szkoły dotyczące trudnych zachowań wychowanków;
- prowadzenie obserwacji funkcjonowania uczniów oraz gromadzenie informacji o sytuacji wychowawczej;
- współpraca z Kuratorem Sądowym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną , Policja, Strażą Pożarną.

2) Organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów , rodziców i nauczycieli

- rozmowy z rodzicami, udzielanie wsparcia w problemach wychowawczych oraz informacji odnośnie form pomocy dostępnych w poradniach np. konsultacje z terapeutami, organizacja konsultacji tematycznych dla rodziców i uczniów,
- prowadzenie rozmów indywidualnych z uczniami (problemy osobiste, konflikty w szkole, izolacja, nauka w warunkach domowych, netykieta),
- prowadzenie mediacji między uczniami posiadającymi trudności w kontaktach rówieśniczych,
- prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne dla uczniów posiadających orzeczenie, których celem było tworzenie pozytywnego obrazu siebie a także tworzenie sytuacji odreagowania negatywnych emocji i napięć,
- organizacja zajęć profilaktycznych prowadzonych przez pracownika Policji w Mońkach dla klas VI-VIII na temat konsekwencji prawnych dotyczących nieprawidłowego zachowania się,
- realizacja Programu Sanepidu w Mońkach dotycząca Interwencji na temat „Światowy Dzień bez Tytoniu 2023,,- prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących powyższej tematyki. Umieszczenie informacji na stronie Internetowej Szkoły,
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły organizacja spotkań z pracownikami Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Mońkach: warsztaty dla rodziców „Jak dogadać się w rodzinie?”, „Cyberprzemoc”,
- przeprowadzenie spotkania ogólnego pedagogizującego dla rodziców klas 1-8 nt. „Motywacja do nauki szkolnej. Co robić by dziecko lubiło uczyć się”,
- przeprowadzenie zajęć dla uczniów klas IV-VIII”Motywacja do nauki”.

3) Podejmowane działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z Programu Profilaktycznego i Wychowawczego szkoły:

- prowadzenie zajęć profilaktycznych i psychoedukacyjnych z uczniami na temat podstawowych wartości w życiu człowieka, sposób rozwiązywania konfliktów, komunikacji interpersonalnej, przemocy:
- „Jak uniknąć niedomówień?”- „Jakie zalety ma stres?”
- „Czy mogę ćwiczyć swoją uwagę?”
- „Dlaczego smutek jest nam potrzebny?”
- „Czym są i skąd się biorą emocje?”
- „W pułapce myśli, jak sobie radzić ze stresem?”
- „Jak nie przejmować się oceną innych?”
- „Dlaczego słowa ranią?”
- „Jak kulturalnie rozmawiać?”
- „Jak dbać o relacje z innymi?”
- „Co nas łączy ,a co nas dzieli?”
- „Miedzy uczciwością a solidarnością”
- „Sztuka skutecznego odmawiania”
- „Jak stworzyć zgrany zespół”

9. Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Mońkach

Działania profilaktyczne na temat zjawisk związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, papierosów, e-papierosów, substancji psychoaktywnych w latach 2020-2022 w powiecie monieckim.

Tematyka programów	Liczba odbiorców (odbiorcy medialni +	Objętych programem odbiorcy bezpośredni)	W latach
	2020	2021	2022
Alkohol	1606	642	1153
Papierosy, e-papierosy	4712	3247	10588
Środki zastępcze/ substancje psychoaktywne/Narkotyki	7706	6562	3888

Działania prowadzone przez w/w instytucję były prowadzone w ramach współpracy z KPP w Mońkach. Były to zajęcia w szkołach podstawowych i średnich , Pikniki Rodzinne, festyny na terenie powiatu Monieckiego.

10. Sąd Rejonowy w Grajewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich:

Wnioski, które wpłynęły do Sądu w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Ilość wniosków	5	11	8
Wnioski uwzględnione	5	7	7
Wnioski oddalone	0	3	0
Wnioski cofnięte	0	0	0
Wnioski zwrócone-sprawa umorzona	0	1	1

11. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Dyżury specjalistów w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2020-2023

1) Psycholog

	2020	2021	2022	2023
Ilość osób przyjętych	8	9	6	23

Ilość udzielonych porad	12	17	22	35
-------------------------	----	----	----	----

2) Terapeuta uzależnień

	2022	2023
Ilość osób przyjętych	5	16
Ilość udzielonych porad	28	66

W 2023 roku do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego zgłosiło się 39 osób.

Ze wsparcia psychologa skorzystały 23 osoby, w tym 13 kobiet i 10 mężczyzn.

Z porad i rozmów z terapeutą uzależnień skorzystało - 16 osób, w tym 8 kobiet i 8 mężczyzn

Ogółem psycholog i terapeuta uzależnień udzielili około stu porad dla osób potrzebujących wsparcia z ich strony.

Jak wynika z powyższych tabel pomoc specjalistów w naszej gminie jest bardzo potrzebna.

Rozpoznawanie skali zjawiska, wyłącznie na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji czy innych instytucji zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy domowej nie daje pełnego obrazu zjawiska.

Często przemoc nie wychodzi poza próg domu a osoby, które jej doświadczają z różnych powodów nie szukają pomocy. Należy mieć na uwadze, to że osobami doświadczającymi przemocy domowej często bywają dzieci, które same nie potrafią poprosić o pomoc. Często wzrastają

w atmosferze przemocy a tym samym nabywają negatywne wzorce zachowań, zdarza się,

że niejednokrotnie w przyszłości zostają osobami, które same stosują przemoc domową.

Szkolenia, konferencje dla członków wyżej wymienionych instytucji:

1) „Ogranicz dostępność alkoholu”

2) Jestem ale nie chcę być- depresja i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży”

3) „Szkolenie podstawowe dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych”

4) „Nowy rządowy projekt o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej- omówienie nadchodzących zmian. Jak powołać i zorganizować pracę Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych? Jakie nowe obowiązki ma Zespół Interdyscyplinarny, a jaką rolę wyznaczono dla przewodniczącego?. Kto wszczyna procedurę NK?. Jak prowadzić monitoring?. Rozpatrywanie skarg, a ochrona danych osobowych. Jakie dokumenty gromadzić i jak przygotować się do kontroli?”

5) „Stres”

Szkolenia dla nauczycieli:

- „Scenariusz godziny wychowawczej- uzależnienia behawioralne ”

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych :

- 24-25.07.2021 – Pielgrzymka dla osób uzależnionych i współuzależnionych do Sanktuarium w Licheniu – 50 osób

04-05.06.2022r. Pielgrzymka dla osób uzależnionych i współuzależnionych Na Jasną Górę do Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Częstochowie- 50 osób

- 28.07.2021 – „PIKNIK RODZINNY” na placu przy świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi- 100 dzieci i ponad 30 rodziców/opiekunów z terenu całej gminy.

- 12.08.2022r. – „PIKNIK RODZINNY” Świetlica wiejska w Krynicy około 100 dzieci, osoby dorosłe 30 osób, ogółem wzięło udział 130 osób.

6) „Szkolenie podstawowe dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych” i członków ZI

„Stres”

Szkolenia dla nauczycieli:

- „Scenariusz godziny wychowawczej- uzależnienia behawioralne ”

IV. ZASOBY GMINY TRZCIANNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej obowiązkiem gminy jest podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe do bezpośredniej pracy z rodziną w składzie pracownik socjalny i funkcjonariusz policji. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą również wchodzić: pracownik socjalny, asystent rodziny, nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub znający sytuację domową małoletniego, pedagog szkolny, pielęgniarka, lekarz, przedstawiciel GKRPA, przedstawiciel organizacji pozarządowej, psycholog lub terapeuta będący przedstawicielem podmiotów,

o których mowa w art 9a ust.3. W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego w skład grupy diagnostyczno-pomocowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach od 2012r. cyklicznie organizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej adresowany jest do pełnoletnich mężczyzn

i kobiet stosujących przemoc wobec najbliższych lub nieradzących sobie z kontrolowaniem

i opanowywaniem własnych negatywnych emocji. Program ten ma kształtować postawę partnerstwa i szacunku w stosunku do innych osób oraz odpowiedzialności za zachowania agresywne. W świetle nowych przepisów wynikających z nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy domowej(t.j.Dz.U. z 2021r., poz.1249 z późn. zm.) jest też możliwość kierowania osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Osoba skierowana do jednego z w/w programów ma obowiązek uczestnictwa w nim i udokumentowania tego faktu. Gdy nie będzie wywiązywać się z tego obowiązku Zespół Interdyscyplinarny, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej składa zawiadomienie o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r.-Kodeks wykroczeń. Osoby chętne, które chcą dokonać zmian w swoim życiu

i nauczyć się radzenia sobie z własną agresją, mogą również zgłaszać się indywidualnie

do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach.

1. Zasoby instytucjonalne Gminy Trzcianne:

- 1) Urząd Gminy w Trzciannem,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Trzciannem,
- 4) Komenda Powiatowa Policji w Mońkach /Posterunek Policji w Goniądzu,
- 5) Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka w Trzciannem,
- 6) Szkoła Podstawowa w Laskowcu,
- 7) Szkoła Podstawowa w Starych Bajkach,
- 8) Ośrodek Zdrowia w Nowej Wsi,
- 9) Sołtysi i radni,
- 10) Zespół Interdyscyplinarny w Trzciannem,
- 11) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach.

2. Mocne strony:

- 1) dobrze przygotowana, stale doskonaląca się kadra działająca na rzecz rodziny;
- 2) znajomość problemu, dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych alkoholizmem, przemocą i ubóstwem;
- 3) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;

- 4) współpraca instytucjami działającymi na rzecz rodziny: PCPR, KPP w Mońkach /PP w Goniądzu, GOPS, GKRPA, Sąd Rejonowy w Grajewie , Urząd Gminy w Trzciannem, SANEPID w Mońkach

3. Słabe strony:

- 1) Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- 2) Problem z dojazdem do Poradni Uzależnień lub na zajęcia edukacyjno-korekcyjne
do Moniek dla osób nie posiadających własnego auta (bardzo słaba komunikacja autobusowa);
- 3) Brak oferty pomocowej dla młodzieży;
- 4) Brak oferty pomocowej dla osób starszych/ samotnych.

V ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

1. Adresaci programu:

- a) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
- b) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
- c) Osoby stosujące przemoc domową
- d) Młodzież.
- e) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą domową.
- f) Społeczność lokalna
- g) Osoby starsze i samotne.

2. Realizatorzy programu:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzciannem;
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem;
- c) Komenda Powiatowa Policji w Mońkach/ Posterunek Policji w Goniądzu
- d) Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka w Trzciannem;
- e) Szkoła Podstawowa w Laskowcu;
- f) Szkoła Podstawowa w Starych Bajkach;
- g) Lekarz Rodzinny - ESTETIC-MED Sp z o.o. Niepubliczny Zakład opieki Zdrowotnej Monika J. Rutkowska
- h) Sołtysi i Radni.

VI CELE PROGRAMU

I Cel strategiczny :

Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Trzcianne wobec przemocy domowej.

Cel operacyjny 1:

Zintensyfikowanie lokalnych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- *systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w gminie Trzcianne
w rodzinach i konsekwencjach ich stosowania,*
- *zwiększenie dostępności pomocy (w tym psychologicznej , terapeutycznej) dla osób doznających
przemocy domowej i wzrost skuteczności ochrony ich praw,*
  - ochrona ofiar przemocy domowej
  - zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
- *zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,*
- *podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej.*

Działania

Wyżej wymienione cele będą realizowane przez następujące działania:

- uprzedzające: *diagnoza, informacja, edukacja;*
- interwencyjne: *opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy domowej;*
- pouczające i izolujące: *kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie;*
- wspierająco-terapeutyczne: *dla osób uwięzanych w przemoc domową(ofiara, sprawca, świadek);*
- edukacyjno-korekcyjne: *dla osób uwięzanych w przemoc domową;*
- socjalne: *(min. zapewnienia warunków bezpiecznego schronienia, dostępu do pomocy prawnej, socjalnej i medycznej);*
- edukacyjne: *podnoszenie umiejętności zawodowej osób zajmujących się pomaganiem rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej.*

-aktualizacja strony internetowej GOPS w Trzciannie ; w zakresie promującej idee Programu(kampania promocyjna) oraz informacji dotyczącej zjawiska przemocy domowej.

Wskaźniki:

- 1) Liczba podjętych inicjatyw.
- 2) Liczba odwiedzin strony internetowej GOPS Trzciannie.

Cel Operacyjny 2

Edukacja i promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

Działania:

- 1) Pozyskiwanie i rozpowszechnianie wśród mieszkańców gminy materiałów informacyjno-edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy domowej.
- 2) Edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych, celem wzmocnienia opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Wskaźniki:

- 1) Liczba i rodzaj rozpowszechnionych materiałów informacyjno- edukacyjnych.
- 2) Liczba i rodzaj działań edukacyjnych skierowanych do rodziców i opiekunów.

II Cel strategiczny

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Cel operacyjny 1:

Ochrona osób doznających przemocy domowej.

Działania:

- 1) Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Trzciannie, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.
- 2) Upowszechnienie informacji na temat podmiotów działających na rzecz osób dotkniętych przemocą domową i rodzaju świadczonej pomocy.
- 3) Ponoszenie jakości pomocy udzielonej w oparciu o procedurę "Niebieskie Karty".
- 4) Zapewnienie skutecznego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Grup Diagnostyczno-Pomocowych w Gminie Trzciannie.

Wskaźniki:

- 1) Coroczna diagnoza.
- 2) Liczba osób doznających przemocy korzystających z pomocy instytucji wspierających.
- 3) Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"

- 4) Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 5) Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

III Cel strategiczny

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową w Gminie Trzcianne

Cel operacyjny I:

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy domowej.

Działania:

- 1) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.
- 2) Szkolenie na temat środków stosowanych wobec osób stosujących przemoc domową oraz metod przeprowadzania rozmów motywujących osoby stosujące przemoc domową do zmiany postaw-uczestnictwa w w/w programach.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób stosujących przemoc domową uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym lub w programach psychologiczno- terapeutycznych.
- 2) Liczba szkoleń
- 3) Liczba przeszkolonych osób.

IV Cel strategiczny

Podnoszenie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy między instytucjonalnej

Cel operacyjny 1:

Zapewnienie szkoleń dla kadry pracującej bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową.

Działania:

- 1) Organizacja szkoleń.
- 2) Kierowanie kadry na szkolenia na poziomie powiatowym , wojewódzkim i ogólnopolskim.
- 3) Zapewnienie superwizji dla pracowników pracujących z osobami doświadczającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc domową.

Wskaźniki:

- 1) Liczba szkoleń.
- 2) Liczba przeszkolonych osób.
- 3) Liczba przeprowadzonych superwizji.

W/w działania związane z upowszechnianiem programu są w kompetencji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem, a będą podejmowane we współpracy

z podmiotami, służbami i organizacjami pozarządowymi szczebla gminnego i powiatowego.

Wdrażanie Programu będzie miało charakter ciągły i otwarty.

Zadania do realizacji na lata 2024-2028 w Gminie Trzcianne przedstawia się następująco:

L. p	Cel strategiczny/Cel operacyjny/Działania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
I	Cel strategiczny: Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Trzcianne wobec zjawiska przemocy domowej.	świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Trzcianne wobec		

Cel operacyjny I: Zintensyfikowanie lokalnych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej				
1.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	liczba podjętych inicjatyw	-GOPS Trzciannem GKRPA w Trzciannem Zespół Interdyscyplinarny w Trzciannem - Szkoła Podstawowa w Trzciannem - Szkoła Podstawowa w Starych Bajkach - Szkoła Podstawowa w Laskowcu -KPP w Mońkach /PP w Goniądzu - Ośrodek Zdrowia _ Nowa Wieś'	2024-2028
2.	Aktualizacja strony GOPS Trzciannem w zakresie informacji promującej idee Programu (kampania promocyjna) oraz informacji nt. Zjawiska przemocy domowej.	Liczba odwiedzin strony internetowej	GOPS w Trzciannem , Zespół Interdyscyplinarny	2024-2028
3.	Organizacja spotkań profilaktyczno-informacyjnych w gminie Trzciannem na temat przemocy domowej (np. Świetlice wiejskie, szkoły, pikniki rodzinne, festyny)	Liczba spotkań- działania profilaktyczno-informacyjne- - liczba godzin -liczba osób	GOPS w Trzciannem GOK w Trzciannem Świetlice wiejskie: - Szorce -Krynica -Chojnowo Niewiarowo - Brzeziny - Zajki Zespół Interdyscyplinarny Szkoły Podstawowe: Trzciannem, Laskowiec , Stare Bajki, GKRPA w Trzciannem KPP w Mońkach	2024-2028/w zależności od środków finansowych/

Cel operacyjny 2: Zmniejszenie negatywnych następstw dla osób doznających przemocy domowej i świadków jej występowania.				
Cel operacyjny 2: Edukacja i promowanie postaw społecznych w środowisku lokalnym wolnych od przemocy				
1	Pozyskiwanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy domowej	Liczba i rodzaj rozpowszechnianych materiałów informacyjno-edukacyjnych	GKRPA i ZI w Trzciannem KPP w Mońkach	2024-2028/ w zależności od środków finansowych/
2	Edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych celem ich	Liczba programów, miejsce/lokal , liczba osób	GOPS Trzciannem GKRPA w Trzciannem Zespół Interdyscyplinarny	2024-2028

	wzmocnienia. Alternatywne formy pomocy i ich zastosowanie w rodzinach zagrożonych przemocą w środowisku domowym jak i lokalnym		Szkoły Podstawowe : Trzcianne, Laskowiec, Stare Bajki.	
Cel strategiczny II : Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową				
Cel operacyjny 1 : Ochrona osób doznających przemocy domowej				
1.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Trzcianne w tym ustalenie jaki % rodzin jest zagrożony przemocą domową	Coroczna diagnoza	GOPS Trzcianne Zespół Interdyscyplinarny w Trzciannem KPP w Mońkach /PP w Goniądzu Szkoły: w Trzciannem , Laskowcu i Starych Bajkach	corocznie do 30.04
2.	Upowszechnianie informacji na temat podmiotów działających na rzecz osób doznających przemocy domowej i rodzaju świadczonej pomocy	Liczba osób doznających przemocy domowej korzystająca z pomocy instytucji, terapeutów, poradni wspierających Liczba osób , które skorzystały z dodatkowych propozycji w ramach pomocy i wsparcia	GOPS w Trzciannem Zespół Interdyscyplinarny w Trzciannem KPP w Mońkach	2024-2028 / w zależności od środków finansowych/
3.	Podnoszenie jakości pomocy udzielanej w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, Ośrodek Zdrowia , Policja, Szkoły: Trzcianne, Laskowiec, Stare Bajki	2024-2028
4.	Skuteczne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Trzcianne i Grup diagnostyczno-pomocowych	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	GOPS w Trzciannem KPP w Mońkach , członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego GKRPA, Szkoły: Podstawowa w Trzciannem, Laskowcu , Starych Bajkach, Ośrodek Zdrowia	2024-2028
Cel strategiczny III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową				
Cel operacyjny 3: zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową				
1.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc	Liczba osób stosujących przemoc domową biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych lub	GOPS Trzciannem Zespół Interdyscyplinarny KPP w Mońkach Powiatowe Centrum	2024-2028

	domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową	programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Pomocy Rodzinie w Mońkach	
2.	Szkolenia na temat środków i metod stosowanych wobec osób stosujących przemoc domową. Przeprowadzanie rozmów motywujących dla sprawców przemocy jak i jej doznających mających na celu: zmianę postawy – uczestnictwa w w programach, korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych	Liczba szkoleń Liczba przeszkolonych osób w danym roku	GOPS w Trzciannem członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych KPP Mońki /PP Goniądz	2024-2028 / w zależności od środków finansowych?
Cel strategiczny IV: Podnoszenie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy między instytucjonalnej				
Cel Operacyjny 4: Zapewnienie szkoleń dla kadry pracującej bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową wobec członków rodziny ale nie tylko.				
1	Organizacja szkoleń	Liczba szkoleń	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno-pomocowych KPP w Mońkach /PP w Goniądzu	2024-2028/ w zależności od środków finansowych
2	Kierowanie kadry na poziomie powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim	Liczba osób skierowanych na szkolenia/konferencje, Liczba osób podnoszących kwalifikacje w danym roku.	Zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno-pomocowe, GOPS w Trzciannem KPP w Mońkach (dzielnicowy)	2024-2028/ w zależności od środków finansowych/
3	Zapewnienie superwizji dla pracowników pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc domową	Liczba superwizji, liczba osób w niej uczestnicząca	GOPS Trzciannie, Zii GDP, KPP w Mońkach, szkoły: Trzciannie, Laskowiec, Stare Bajki	2024-2028/w zależności od środków finansowych?

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy. Radzenia z zagrożeniami, które wynikają z aspektów przemocy domowej poprzez:

1. Wzmacnianie i upowszechnianie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
3. Zwiększenie udzielania profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
4. Podnoszenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową w tym:
  - a) udzielanie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą i osobom stosującym przemoc,

b) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym pomoc w zapewnieniu miejsca w placówkach całodobowych udzielających pomocy,

6. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej.

7. Podniesienie jakości udzielonej pomocy , w tym:

a) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,

b) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

8. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy domowej.

9. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami.

VIII FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej

i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są środki własne gminy, wchodzące

w skład budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem, przeznaczone na realizację zadań przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

IX MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o dane informacyjne (sprawozdawczość) podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Ma on na celu weryfikację czy wyznaczone w dokumencie cele zostały zrealizowane i jaki jest ich wynik. Systematyczna ocena pozwoli na modyfikację kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych. Sprawozdania z realizacji Programu do 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem. W oparciu o wnioski pochodzące z przedstawionego sprawozdania następować będzie modyfikacja treści Programu na kolejne lata.